

Μιλάει πολὺ γουστόζικα (μὲ μεγάλην χάριν) αὐτόθι. *Εἶναι πολὺ γουστόζικα βαλμένο Λεξ. Δημητρ. Ντύνεται πάντα γουστόζικα Ἀθῆν.*

γουστόζικος ἐπίθ. σύνηθ. γουστόζ'κους σύνηθ. βορ. ἰδιωμ. γουτσόζ'κους Μακεδ. (Βόιον) γουστότσ'κους Μακεδ. (Κοζ.) γουστόδικος Πελοπν. (Κάμπος Λακων.) γουστόδ'κους Μακεδ. (Καστορ.) γουστό'κους Μακεδ. (Κοζ.) γουστουζίκος Νάξ. (Γαλανᾶδ.)—Γ. Ψυχάρ., "Ονειρ. Γιαννίρ., 32 γουστόζ'κους Στερελλ. (Παρνασσ.)

Ἐκ τοῦ ἐπιθ. γ ο υ σ τ ό ζ ο ς καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ι κ ο ς.

1) Εὐγευστος Προπ. (Ἀρτάκ. κ.ά.)—Γ. Ψυχάρ., "Ονειρ. Γιαννίρ., 32: "Αμα ἤθιλι νὰ κάμ' τοῦ κουριὰν πιὸ γουστόζ'κον, ἔβαζι κὶ λίγ' ζάχαρ' Ἀρτάκ. Μέρα νύχτα 'ς τὸ τραπέζι, τρώγε τὰ πιὸ καλύτερα φαγιά, τὰ πιὸ φίνα, τὰ πιὸ γουστουζικά. Γ. Ψυχάρ., ἐνθ' ἄν. 2) Χαρίεις, καλαίσθητος σύνηθ.: Κάνει γουστόζικο ντύσιμο Ἀθῆν. Πουλὸ γουστόζ'κον γίν'κει αὐτὸ τοῦ φ'στιά' τῆς Λεύκους Ἦπ. (Κουκούλ.) Οὐ Βαγγέλ'ς τραγ'δουσ' ἕνα γουστόζ'κον τραγ'δάξ' Στερελλ. (Παρνασσ.) *Εἶναι γουστόζικο αὐτὸ τὸ карабошкаράκι Ἑρεικ. || Ποίημ.*

Τὰ χάριτινα καράβια μας, | παιδὶ τὰ 'χω ἐτοιμάσει γουστόζικα, σὰν πῶς τὰ θές
Σ. Σκίπ., Ἀνθολ. Η. Ἀποστολίδ., 40. 3) Ἀστεῖος, διασκεδαστικός σύνηθ.: Μὰ ξέρεις τί γουστουζικο κοπέλι εἶναι! "Αμα 'ν' ἀρχίσῃ νὰ λέῃ, μπορεῖ νὰ σὲ κάμῃ νὰ ξεκαρδιστῇς ἀπὸ τὰ γέλια Νάξ. (Γαλανᾶδ.) *Εἶναι γουστόζ'κους ἄντρας Στερελλ. (Ἀχυρ.)* Θὰ σοῦ ποῦμι γουστόδ'κα πράματα, θὰ γιλάσ'ς πουλὸ Μακεδ. (Καστορ.) Ἀδουκήθ'κα τοῦ μακαρίτ' τοῦ Στάμ'κον, πόσον γουστότσ'κους ἦταν (ἀδουκήθ'κα = ἐνεθυμήθην) Μακεδ. (Κοζ.) Τοῦ πιὸ γουστόζ'κον κατόρθωμα τοῦ Βαγγέλ' ἦταν τότε πῶβαλι τ'ς γάττις 'ς τὴ γ'ναῖκα Στερελλ. (Παρνασσ.) Μὰ ὅταν τὸ φέρῃ ὁ λόγος, ξέρει νὰ σοῦ πῇ καὶ κἀνένα γουστόζικο ἀνέκδοτο Γ. Ψυχάρ., Στὸν Ἰσκιο, 136. Συνών. γ ο υ σ τ ό ζ ο ς 2. 4) Ἰδιόρρυθμος, παράξενος Νάξ. (Μον.): Τὰ πιὸ γουστόζικα ὀνόματα. 5) Τὸ οὐδ. καὶ ὡς οὐς., τὸ ἀστεῖον Πελοπν. (Κάμπος Λακων.): Νὰ στσεφτώ ἕνα γουστόδικο (νὰ σκεφθῶ ἕν ἀστεῖον).

γουστόζος ἐπίθ. σύνηθ. γουστόζους σύνηθ. βορ. ἰδιωμ. 'ουστόζος Νάξ. (Ἀπύρανθ.) γουστόδιος Πελοπν. (Βάλτ. Γαργαλ. Κίτ. Μάν.)

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *gustoso* = τερπνός, ἀστεῖος. Ὁ τύπ. γ ο υ σ τ ό δ ι ο ς κατὰ τὰ ἐπιθ. πα ρ ό δ ι ο ς, π λ α ν ό δ ι ο ς.

1) Εὐγευστος Ἑρεικ.: Τὸ ποδικοσαργόπουλο ὅπως θέλεις τὸ μαγερεύεις. *Εἶναι γουστόζο φαῖ* (ποδικοσαργόπουλο = μικρὸς ποντικοσαργός, εἶδος ἰχθύος). 2) Ὁ ἀστεῖος, ὁ εὐχαρίστως ἀκουόμενος νὰ ὁμιλῇ σύνηθ.: Γουστόζος ἄνθρωπος, γουστόζα γυναικα Κεφαλλ. "Εναι πολὺ γουστόδιος. Νὰ τὸν ἀκούῃς, θὰ ξεκαρδιστῇς 'ς τὰ γέλια Πελοπν. (Κίτ. Μαν.) Ὁ κακοξημερωμένος, ἐξυπνος καὶ 'ουστόζος πού 'ναι! Νάξ. (Ἀπύρανθ.) Ὁ δικαστὴς μάλιστα βρῆκε πολὺ γουστόζα τὴ σορτίτα αὐτὴ τοῦ Ζακνθινοῦ (σορτίτα = ἐξοδος) Γ. Ξενοπ., Κόσμος, 139 *Ξεκαρδίζονταν ἀπὸ τὰ γέλια, μὰ τὰ 'λεγε τόσο γουστόζα!* Γ. Ξενοπ., Πλούς. καὶ φτωχ., 129. Συνών. γ ο υ σ τ ό ζ ι κ ο ς 3.

γουστός ἐπίθ. ἀμαρτ. Οὐδ. γουστό Πελοπν. (Μεσσην.) Στερελλ. (Περίστ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ο ὕ σ τ ο ς.

1) Εὐγευστος, νόστιμος ἐνθ' ἄν.: Τοῦ ἀχλάδ' ἦταν γουστό Στερελλ. (Περίστ.) 2) Τερπνός, εὐχάριστος, διασκεδαστικός ἐνθ' ἄν.: Πές εὐτοῦνο τὸ τραγοῦδι, πού 'ναι πολὺ γουστό Πελοπν. (Μεσσην.)

γουταπέγκα ἡ, Ἀθῆν. — Λεξ. Δημητρ. βουταπέγκα Ναύστ.

Ἐκ τοῦ Ἰταλ. *guttaperca*.

Κομμιώδης οὐσία λαμβανομένη ἀπὸ τοῦ δένδρου Δίχοψις ἡ γούτα (*Dichopsis gutta*) τῆς οἰκογ. τῶν Σαποτιδῶν (*Sapotaceae*), τὸ ὁποῖον φύεται εἰς τὴν Σιγκαπούρην. Ἐκ τοῦ χυμοῦ τούτου παρασκευάζονται φύλλα παρεμβλλόμενα μεταξὺ δύο μεταλλικῶν τεμαχίων πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς στεγανότητος τῆς συνδέσεως ἢ χρησιμοποιοῦμενα ὡς μονωτικὸν ὑλικὸν τῶν ἠλεκτρικῶν καὶ τηλεγραφικῶν καλωδίων ἢ δι' ἐπάλειψιν τῶν πληγῶν ἐνθ' ἄν.

γουτίζω Νίσυρ.

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ο ὕ τ ο ς.

Κάμνω ἔρωτα πρὸς τινα Νίσυρ.: Ἀσμ.

Ἐγύρισά το τὸ χωριό, πάλι θὰ τὸ γυρίσω, ὡσὰν ἐσένα ἄλλο νιὸ δὲν ἤδρα νὰ γουτίσω.

γοῦτος ὁ, πολλαχ. γοῦτους πολλαχ. βορ. ἰδιωμ.

Πιθαν. τὸ Βυζαντ. γ ο ὕ τ ο ς, τὸ ὅπ. εἰς τὸ Μ. Ἐτυμολ. 238,55 «γοῦτος» ληκύθου εἶδος», ἴσως ἕνεκα τῆς ὁμοιότητος τοῦ ἡχου τοῦ παραγομένου κατὰ τὴν ἐκ τῆς ληκύθου ἐκροὴν τοῦ ὕδατος πρὸς τὴν φωνὴν τοῦ πτηνοῦ.

1) Ἡ ἄρρην περιστερὰ πολλαχ.: "Οταν ἀκοῦς τὸ γοῦτο νὰ φωνάζῃ, εἶναι κακὸ Πελοπν. (Κυνουρ.) Οὐ γοῦτους φωνάζ' οὐλ' μέρα Θεσσ. (Πρόδρομ.) Αὐτὸν τοῦ γοῦτου βαρέθ'κα νὰ τοὺν ἀκούουν νὰ φωνάζ' οὐλ' μέρα Θεσσ. (Κρήν.) || Φρ. *Εἶναι φουσκωμένος σὰ γοῦτος* (ἐπὶ τῶν κομπορημόνων) Ἀθῆν. β) Ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ εὐτραφὴς εἰς τὸ πρόσωπον Ἀθῆν. 2) Εἶδος πτηνοῦ μεγέθους κόρακος Μακεδ. (Κοζ.) 3) Ὁ ἰχθύς Σκυλιόρρινος ὁ ἀστερώδης (*Scyliorhinus stellaris*) τῆς οἰκογ. τῶν Σκυλιορρινιδῶν (*Scyliorhinidae*) Κύθηρ. Συνών. γ ά τ τ ο ς 2, γ α τ τ ό ψ α ρ ο 1. 4) Ὁ ἰχθύς Φυκίς ἡ μεσογειακὴ (*Phycis mediterranea*) τῆς οἰκογ. τῶν Γαδιδῶν (*Gadidae*) ἑνιαχ. 5) Εἶδος παιδιᾶς Θεσσ. (Μελιβ.)

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γοῦτος καὶ ὡς ἐπών. καὶ ὡς παρωνύμ. πολλαχ.

γουτούρεμαν τό, βλ. κουτούρεμαν.

γουτουρεύω βλ. κουτουρεύω.

γουτσάδι τό, ἑνιαχ. γουτσάδ' Θεσσ. (Κρυόβρ. Σουκαμν.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. γιῑῑῑ (= κριὸς ὁδηγὸς ποιμνίου) καὶ τῆς παραγωγ. κατάλ. -ά δι.

Κριὸς, συνήθως εὐνουχισθεὶς ἐνθ' ἄν. Συνών. κ ε σ έ μ ι.

γουτσάκι τό, ἑνιαχ. γουτσάκ' Θράκ. (Ἡρακλίτσ.) Προπ. (Πέραμ.)

Ἐκ τοῦ οὐς. γ ο ὕ τ σ ο ς καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -ά κ ι.

Ὁ μικρὸς γ ο ὕ τ σ ο ς, μικρὰ λέμβος ἐνθ' ἄν.

γουτσάρι τό, ἑνιαχ. γουτσάρ' Μακεδ. (Δεσκάτ.)

Ἐκ τοῦ Κουτσοβλαχ. γιῑῑῑ (= κριὸς ὁδηγὸς ποιμνίου) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ά ρ ι.

Γ ο υ τ σ ά δ ι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γουτσάρης καὶ ὡς ἐπὼν. Μακεδ. (Γρεβεν.) καὶ ὑπὸ τὸν αὐτὸν τύπ. ὡς παρωνύμ. Μακεδ. (Ἐλάτ.)

γούτσος ὁ, Ἀντίπαζ. Ἑρεικ. Ἡπ. (Πάργ.) Θάσ. Θράκ. (Ἡρακλίτ.) Ἰθάκ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. Σκύρ. γούτσους Εὐβ. (Λιχάς) Προπ. (Πέραμ.)

Ἐκ τοῦ Βενετ. *guzzo* = λέμβος ἀλιευτική.

Λέμβος, ἀλιευτική, συνήθως ἄνευ βυθίσματος καὶ μὲ ἡμι-κυκλικὴν πρῶραν καὶ πρύμνην ἐνθ' ἄν.: Πῆρα τὸ γούτσο τοῦ ξαδέρφου μου κ' ἐπῆα γιὰ ψάρεμα Ὁθων. Μὲ τέσσερις παλιόταβλες θὰ κάμης γούτσο; Ἑρεικ. Οὐ γούτσους ἔχ' δὲ πονδουστάματα ἴσια Εὐβ. (Λιχάς). Συνών. *μπότης*.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γούτσος καὶ ὡς ἐπὼν. Ἀθῆν.

γόφα ἡ, Θήρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ό φ ο ς*.

1) Τὰ ἄνω μέρη τοῦ ποδός, τὰ γόμφια κῶλα. 2) Ὁ πόνος τῶν γόμφων. Συνών. *γ ο φ ό π ο ν ο ς*. 3) Συνεκδ., ὁ ὑποστάς ἐξάρθρωσιν τῶν γόμφων. Συνών. *γ ο φ ά δ ι*, *ξ ε γ ο φ έ α ρ η ς*.

γοφάδι τό, ἐνιαχ. γουφάδ' Μακεδ. (Βογατσ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ο φ ό ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άδι.

Ἀνθρωπος χωλαίνων ἐκ παθήσεως τῆς ἄνω ἀρθρώσεως τοῦ μηριαίου ὅστού ἐνθ' ἄν. Συνών. *γ ό φ α 3*, *ξ ε γ ο φ έ α ρ η ς*.

γόφαινα ἡ, ἐνιαχ. γόφαινα Ἰμβρ. γούφαινα Λεξ. Περίδ. Αἰν. Βυζ. Λεγρ. Μπριγκ. Βλαστ. 430 Δημητρ.

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ό φ ο ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -αίνα.

Ὁ μεγάλος *γ ό φ ο ς*, εἶδος ἰχθύων ἐνθ' ἄν. Συνών. *γ ο φ ά ρ α*, *γ ο φ α ρ ο μ ά ν ν α*.

γοφάρα ἡ, ἐνιαχ. γοφάρα Ἀντίπαζ. Ἑρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ. κ.ά.

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ό φ ο ς* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -άρα.

Γ ό φ α ι ν α, τὸ ὅπ. βλ., ὅπου καὶ συνών., ἐνθ' ἄν.: Τώρα γλέπω πού ἐπιμακες βόλικά ψάρια, ἀλλὰ κι αὐτὴ ἡ γοφάρα τὰ κουπώνει ὅλα (τὰ κουπώνει=τὰ ὑπερβάλλει) Ἑρεικ.

γοφαράκι τό, κοιν. γοφαράκι Πελοπν. (Ἅγιος Ἄνδρ. Μεσσην. Πυλ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ο φ ά ρ ι* (Ι) καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Ὁ μικρὸς ἰχθύς *γ ο φ ά ρ ι* ἐνθ' ἄν. Συνών. *γ ο φ α ρ έ λ ι*, *γ ο φ α ρ ό π ο υ λ ο*, *γ ο φ ό π ο υ λ ο*, *λ ο υ φ α ρ ά κ ι*.

γοφαρέλι τό, Ἡπ. (Πάργ.) γοφαρέλι Ἀντίπαζ. Ἑρεικ. Κέρκ. (Αὐχινόν. Κάβ. Καρυσ. Κασσιόπ. Περούλ. Ρόδ. κ.ά.) Μαθράκ. Ὁθων. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ο φ ά ρ ι* καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -έλι.

Γ ο φ α ρ ά κ ι, τὸ ὅπ. βλ., ὅπου καὶ συνών., ἐνθ' ἄν.: Ἐπιμακα μὲ τὴ τογιὰ ἵνα γοφαρέλι (τογιὰ=συρτὴ) Ἡπ. (Πάργ.) Ἐκατα μελίσματα καὶ τὰ ῥριζα ἵς τὴ θάλασσα, γιὰ νὰ μαζευντοῦνε γοφαρέλια νὰ τσοῦ ρίξω βουρλότο (μελίσματα=τεμάχια μικρῶν ἰχθύων ἀναμειγμένα μετὰ τυροῦ καὶ ἄρτου, βουρλότο=δυναμίτης) Ἑρεικ.

γοφάρι τό, κοιν. γοφάρ' Ψαρ. γουφάρι πολλαχ. γουφάρ' πολλαχ. βορ. ἰδιωμ. γουβάρι Πελοπν. (Λακων.)

γοφάρι Ἄνδρ. Ἀντίπαζ. Ἑρεικ. Κέρκ. (Αὐχινόν. Κάβ. Καρυσ. Κασσιόπ. Περούλ. Ρόδ. κ.ά.) Παξ. Πελοπν. (Μάν. Μεσσην.) γκουφάρι Χίος γουφάρ' Μακεδ. (Βλάστ. Γρεβεν. Ρουμλ.) γλοφάρ' Θράκ. (Τσακίλ.) λουφάρι Θήρ. Κάλυμν. Κάρπ. Κάσ. Κρήτ. (Χαν.) Κωνπλ. Λέρ. Μῆλ. Χάλκ. — Γ. Δροσίν. Ψάρεμ., 85 Γ. Ψυχάρ., Ὀνειρ. Γιαννίρ., 482 Α. Μαμμέλ., Θαλασσιν., 104 Κ. Ἀνακινάδ., Θαλασσ. Ἐγκυκλοπ. 2, 208—Λεξ. Περίδ. Βυζ. Λεγρ. Μπριγκ. Βλαστ. 430 λουφ-φάρι Μεγίστ. λουφάρ' Θράκ. (Συληβρ.) Προπ. (Πάνορμ.) Σάμ. ὀφάρι Τσακων. ὀυφάρ' Προπ. (Μηχαν.) ὀφάξι Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.)

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ό φ ο ς* καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άρι. Ἡ λ. ὑπὸ τὴν σημ. εἶδους ἰχθύος ἤδη Βυζαντ. Βλ. Ε. Κριαρᾶ, Λεξ. Μεσν. εἰς λ. *γ ο μ φ ά ρ ι ο ν*. Ὁ τύπ. *λ ο υ φ ά ρ ι* ἐκ τοῦ Τουρκ. *lūfer* = εἶδος σκόμβρου. Πβ. M. Vasmer, *Études greco-slaves* 3 (1909), 117.

1) Τὸ ἰσχίον Μακεδ. (Βλάστ. Γήλοφ. Γρεβεν. Δεσκάτ. Ρουμλ.): *Γιόμουσιν τὰ γουφάρια τ' μὴ τ'ς ζωστρις* Ρουμλ.

2) Ὁ ἐσφηνωμένος ἐντὸς τοῦ ἐδάφους λίθος Τσακων. (Μέλαν. Πραστ. Τυρ.): Ἀγκωνάξα τθαὶ ὀφάξα (ἀγκωνάρια καὶ γοφάρια, εἰς μεγάλα, δηλ. κομμάτια νὰ κοπῇ τὸ σαπούνι) Μέλαν. *Νὰ ρᾶρε καῖτσι ὀφάξα π' ἐμπάλητσε σάμερε ὁ Νιχάλη* (νὰ ἰδῇς καῖτσι μεγάλες ριζιμιές πέτρες ποὺ ἔβγαλε σήμερα ὁ Μιχάλης) Πραστ. 3) Ὁ ἰχθύς Τραχύνωτος ὁ λευκός (*Trachinotus glaucus*) τῆς οἰκογ. τῶν Καραγκιδῶν (*Carangidae*) σύνθηθ.: Ἐπιμακα μὴ σμέρενα κ' ἕνα γοφάρι Ἑρεικ. *Μ' τσαπαρὶ ψαρεύουν παλαμύδες, γουφάρια κὶ σανρίδια* Προπ. (Πέραμ.) *Ἐνα βαρελάκι λακέρδα καὶ γουφάρια* Προπ. (Πάνορμ.) Οἱ πονηριὲς τοῦ γουφαριοῦ δὲ μωιάζουνε μὲ τοῦ κεφάλου Κ. Μπαστ., Ἀλιευτ., 33 || Παροιμ.

Ἐδώσαμε τοῦ δόλουμα κὶ πήραμι λουφάρ' (ἐπὶ τῶν διὰ μικρῶν μεγάλων ὠφελουμένων) Σάμ. || Ἀσμ.

Ψάρια σ' ἔστειλα γουφάρια, | γιὰ νὰ μ' ἀγαπᾶς καθάρια Λῆμν.

γοφαρόδιχτο τό, ἐνιαχ. γουφαρόδιχτου Ἰμβρ. Λῆμν.

Ἐκ τῶν οὗς. *γ ο φ ά ρ ι* καὶ *δ ί χ τ υ*.

Δίχτυον διὰ τὴν ἀλιεῖαν γοφαριῶν.

γοφαρομάννα ἡ, ἐνιαχ. γουφαρομάννα Ἰμβρ. Λῆμν.

Ἐκ τῶν οὗς. *γ ο φ ά ρ ι* καὶ *μ ά ν ν α*.

Γ ό φ α ι ν α, τὸ ὅπ. βλ., ὅπου καὶ συνών., ἐνθ' ἄν.: Ἡ γουφαρομάννα εἶρι μιγάλ' σὰν οὐρκύν' (=παλαμύδα) Λῆμν.

γοφαρόπουλο τό, ἐνιαχ. γοφαρόπουλο Πελοπν. (Μεσσην. Πυλ. Τριφυλ.) γοφαρόπ'λο Πελοπν. (Μεθών.)

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ο φ ά ρ ι* καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -π ο υ λ ο.

Γ ο φ α ρ ά κ ι, τὸ ὅπ. βλ., ἐνθ' ἄν.: Ἐρριζα ἵνα δυναμίτη ἵς τὴ θάλασσα κ' ἐσκότωσα ἕνα βουλούκι γοφαρόπ'λα Πελοπν. (Μεθών.) Συνών. *γ ο φ α ρ ά κ ι*, *γ ο φ α ρ έ λ ι*, *γ ο φ ό π ο υ λ ο*, *λ ο υ φ α ρ ά κ ι*.

γόφαρος ὁ, ἐνιαχ. γόφαρος, Ἀντίπαζ. Ἑρεικ. Κέρκ. Μαθράκ. Ὁθων. Παξ.

Ἐκ τοῦ οὗς. *γ ό φ ο ς* καὶ τῆς μεγεθυντ. καταλ. -α ρ ο ς.

Ὁ λίαν ἀνεπτυγμένος ἰχθύς *γ ό φ ο ς* ἐνθ' ἄν.: Τέτωο γό-

